

COĞRAFI İŞARETLER

Özden İLHAN – Gıda Yüksek Mühendisi

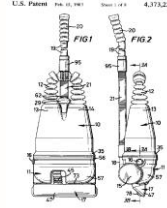
Bolu

24 Kasım 2017

TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Sınai Mülkiyet Hakları

■ Patent ve Faydalı Model

■ Marka *arçelik*

■ Tasarım

■ Entegre Devre Topoğrafyası

■ Coğrafi İşaret

Geleneksel
Ürün Adı

MEVZUAT

- 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve Yönetmeliği
- 6769 sayılı Kanunun İkinci Kitabı: Coğrafi İşaret ve Geleneksel Ürün Adı

COĞRAFI İŞARET

- Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibariyle kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösterir.
- Coğrafi işaret «menşe adı» ve «mahreç işareti» olmak üzere ikiye ayrılır.

Coğrafi İşaret

Menşe Adı

Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya istisnai durumlarda ülkeden kaynaklanan, **tüm veya esas özelliklerini** bu coğrafi alana özgü doğal ve beşerî unsurlardan alan, **üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerin tümü** bu coğrafi alanın sınırları içinde gerçekleşen ürünleri tanımlayan adlar

Mahreç İşareti

Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, bölge veya ülkeden kaynaklanan, **belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından bu coğrafi alan ile özdeşleşen, üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinden en az biri** belirlenmiş coğrafi alanın sınırları içinde yapılan ürünleri tanımlayan adlar

MENŞE ADI

- a) Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, alan, bölge veya çok özel durumlarda ülkeden kaynaklanan bir ürün olması
- b) Tüm veya esas nitelik veya özellikleri bu yöre, alan veya bölgeye özgü doğa ve beşeri unsurlardan kaynaklanan bir ürün olması
- c) Üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinin **tümüyle** bu yöre, alan veya bölge sınırları içinde yapılan bir ürün olması

Taşköprü Sarımsağı

Afyon Kaymağı

MAHREÇ İŞARETİ

- a) Coğrafi sınırları belirlenmiş bir yöre, alan, veya bölgeden kaynaklanan bir ürün olması
- b) Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibariyle bu yöre, alan veya bölge ile özdeşleşmiş bir ürün olması
- c) Üretimi, işlenmesi ve diğer işlemlerinden **en az birinin** belirlenmiş yöre, alan veya bölge sınırları içinde yapılan bir ürün olması

Antakya Künefesi

HANGİ ÜRÜNLER TESCİL EDİLEBİLİR?

- Gıda
- Tarım
- Maden
- El Sanatları Ürünleri
- Sanayi Ürünleri

Kanunda belirtilen tanıma uygun olmaları koşuluyla coğrafi işaret tesciline konu olabilirler.

TESCİL EDİLEMEYECEK ADLAR

- Coğrafi işaret tanımına uymayan adlar
- Ürünlerin öz adı olmuş adlar (jenerik adlar)
- Ürünün gerçek kaynağı konusunda halkı yanıltabilecek olan bitki tür ve çeşitleri, hayvan ırkları veya benzeri adlar
- Kamu düzenine veya genel ahlaka aykırı adlar
- Başvuru hakkına sahip kişiler tarafından başvurusu yapılmış olmasına rağmen kendi ülkesinde korunmayan, koruması sona eren veya kullanılmayan adlar
- Tescilli veya başvurusu yapılmış bir coğrafi işaret ile tamamen veya kısmen eş sesli olan ve tüketiciyi yanıltabilecek adlar

KİMLER BAŞVURU YAPABİLİR?

- Ürünün üreticisi (tek bir üretici varsa ispatlamalıdır)
- Üretici grupları
- Ürünle ilgili kamu yararına çalışan veya üyelerinin ekonomik çıkarlarını koruyan dernekler, vakıflar, kooperatifler
- Ürün veya ürünün kaynaklandığı coğrafi alanla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları
- Üretici: tarım ürünlerini, gıda maddelerini, madenleri, el sanatları ve sanayi ürünlerini üreten/işleyen/tedarik zincirinde yer alarak ürünün tescile konu özelliklerini etkileyen bir işlem yapan kişi
- Üretici grubu: kanuni oluşumuna/bileşimine bakılmaksızın aynı ürünün üreticilerinden oluşan birlik

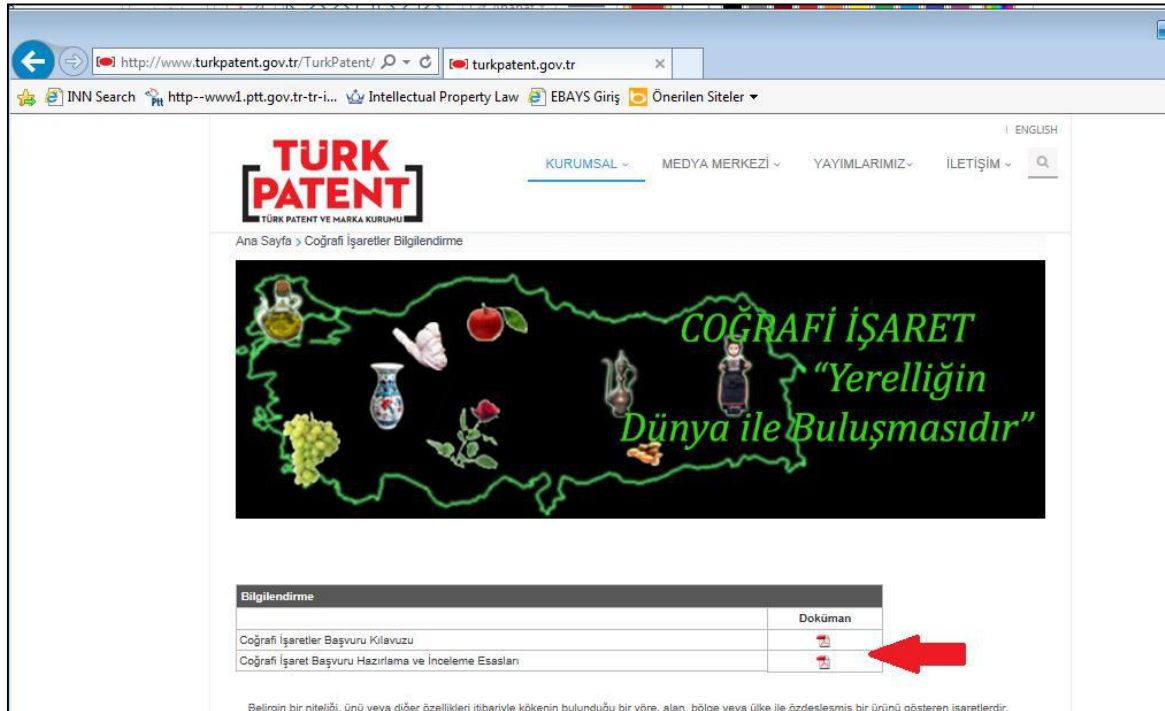
BAŞVURU FORMUNUN İÇERİĞİ

TÜRKPATENT internet sayfasındaki

<http://www.turkpatent.gov.tr/TurkPatent/commonContent/CAbou>

t

linkinden **Başvuru Hazırlama Kılavuzuna** ulaşılabilir.

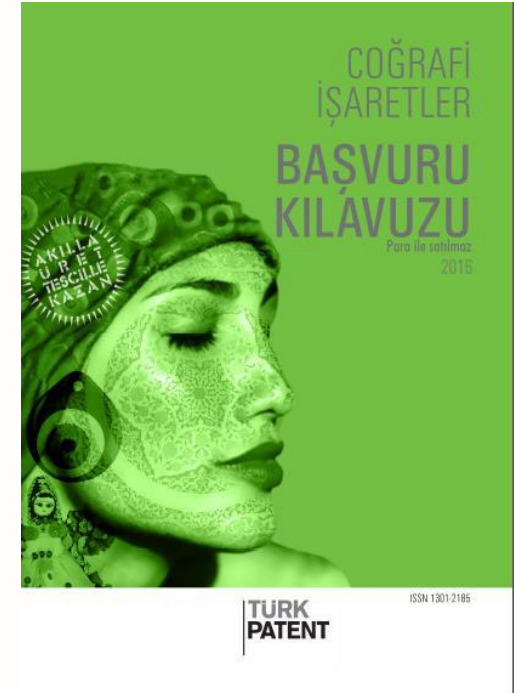
TÜRK PATENT
TÜRK PATENT VE MARKA KURUMU

Ana Sayfa > Coğrafi İşaretler Bilgilendirme

COĞRAFI İŞARET
"Yerelliğin
Dünya ile Buluşmasıdır"

Bilgilendirme	Doküman
Coğrafi İşaretler Başvuru Kılavuzu	
Coğrafi İşaret Başvuru Hazırlama ve İnceleme Esasları	

Belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibarıyla kökenin bulunduğu bir yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işaretlerdir.

BAŞVURU İÇİN GEREKLİ BELGELER

- **Üretim metoduna** ve varsa söz konusu ürüne özelliğini veren yerel üretim teknikleri ile usul ve adetlere ilişkin bilgi ve belgeler
- Coğrafi işaret tanımı kapsamında coğrafi işaret tesciline konu olan ürünün **niteliğinin, ününün veya diğer özelliklerinin** söz konusu **coğrafi alan ile bağlantısını** kanıtlayan bilgi ve belgeler
- Ürünün söz konusu coğrafi alandaki **tarihsel geçmişine** ilişkin bilgi ve belgeler
- **Denetim biçimini** ayrıntılı olarak açıklayan bilgi ve belgeler
- Coğrafi işaretin **kullanım biçimi ve varsa etiketleme ve ambalajlama** usullerini açıklayan bilgiler
- **Başvuru ücreti** (fiziki başvuru: 40 TL, online başvuru: 25 TL)

COĞRAFI İŞARETİN İŞLEVLERİ

- Ayırt edicilik sağlar.
- Coğrafi kaynak belirtir.
- Üretim metodu ve kalite garanti eder.
- Pazarlama aracıdır.
- Yerel üretimi ve kırsal kalkınmayı destekler.
- Geleneksel bilgi ve kültürel değerleri korur.
- Sürdürülebilir ve izlenebilir ürün kalitesi sağlar.
- Ürün taklitçiliği ile mücadele etmeyi sağlar.
- Bölgenin tanıtımını sağlayarak turizme katkıda bulunur.

GELENEKSEL ÜRÜN ADI

Menşe adı veya mahreç işareti kapsamına girmeyen ve ilgili piyasada bir ürünü tarif etmek için geleneksel olarak **en az otuz yıl süreyle** kullanıldığı kanıtlanan adlar, aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması hâlinde geleneksel ürün adı olarak tanımlanır:

a) **Geleneksel üretim veya işleme yöntemi** yahut **geleneksel bileşimden** kaynaklanması

b) **Geleneksel hammadde veya malzemedен** üretilmiş olması

GELENEKSEL ÜRÜN ADI

- Patent, marka, tasarım, coğrafi işaret gibi **bir sınai mülkiyet hakkı çeşidi değildir.**
- Geleneksel ürün adına ilişkin şartları taşımayan adlar, **ürünün genel özelliğini ifade eden adlar**, ürünün niteliği konusunda halkı **yanıltabilecek** adlar, **kamu düzeni veya genel ahlaka aykırı** adlar, geleneksel ürün adı olarak tescil edilemez.
- Geleneksel ürün adının **amblemsiz kullanımı** 6769 sayılı **Kanun hükümlerine tabi değildir.**
- Coğrafi işarete olduğu gibi coğrafi alan sınırının belirlenmesi istenmemektedir.

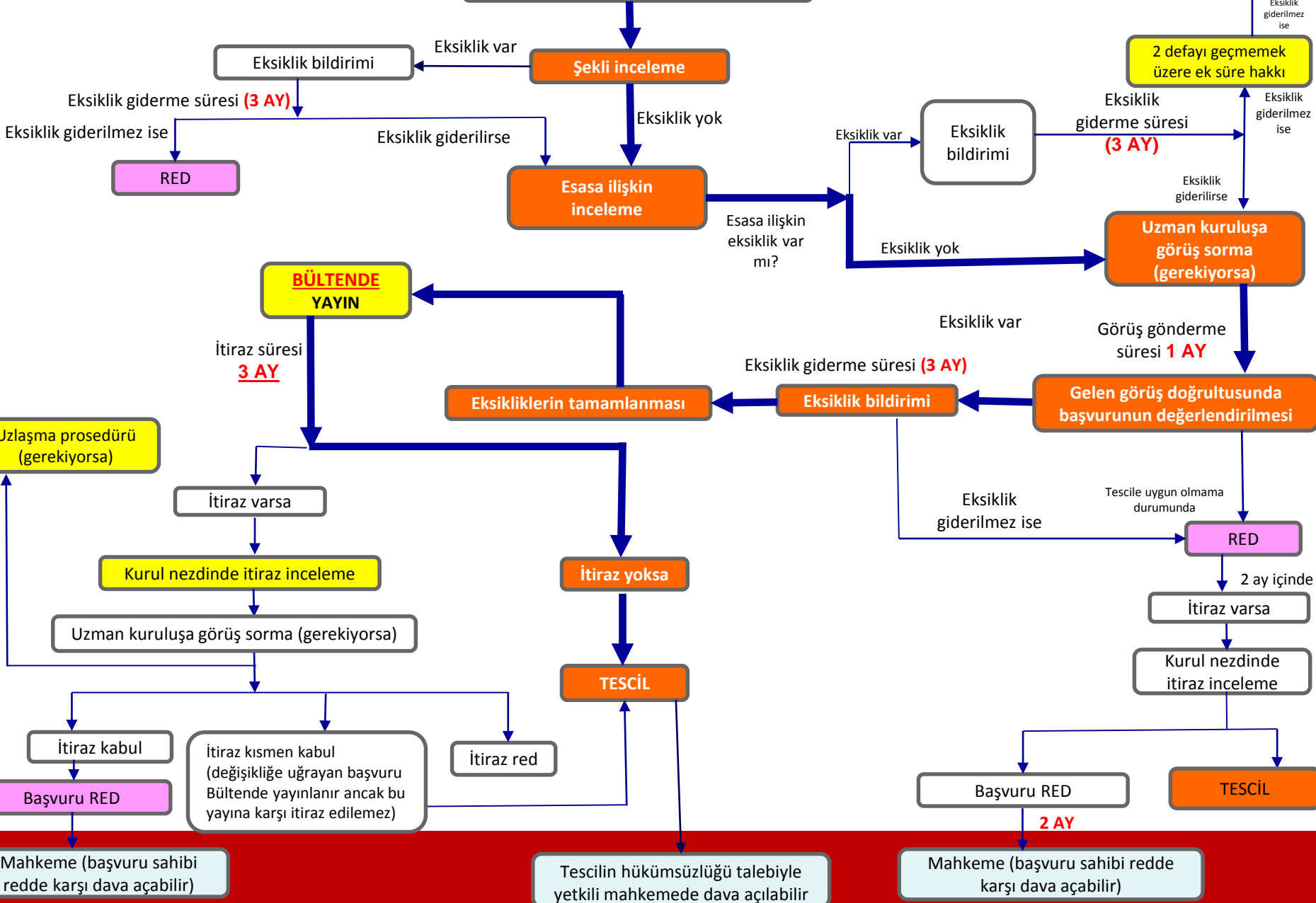

TESCİL PROSEDÜRÜ

- Başvurunun alınması
- İnceleme
 - Başvuruya yönelik eksikliklerin giderilmesi
- Uzman kuruluştan görüş istenmesi
- Kabul edilen başvuruların Bültende yayımlanması (<http://bulten.turkpatent.gov.tr/bulten/>)
- 3 aylık itiraz süreci (itiraz ücreti 40 TL, online 25 TL)
- İtiraz edilmeyen ya da itirazı reddedilen başvuruların tescili (tescil ücreti 75 TL, online 50 TL)

TESCİL SÜRECİ

Coğrafi İşaret/ Gel. Ürün Adı Başvurusu

DENETİM

- 6769 sayılı Kanununun 49'uncu maddesi kapsamında denetim: Coğrafi işaretlerin ve geleneksel ürün adlarının kullanımının denetimi; tescilli coğrafi işaretleri ve geleneksel ürün adlarını taşıyan ürünlerin üretimi, piyasaya arzı veya dağıtımı aşamalarında veya ürün piyasada iken kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunun denetimine ilişkin her türlü faaliyeti kapsar.
- 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 23'üncü maddesi kapsamında denetim: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, **tarım ve gıda** ile ilgili coğrafi işaret veya geleneksel ürün adlarının kullanımının tescilde belirtilen özelliklere uygunluğunu denetler.

DENETİM

- Denetim Raporları tescil ettiren tarafından Türk Patent ve Marka Kurumuna **yılda 1 defa** sunulur.
- Denetim, Kurum tarafından yeterliliği onaylanan Sicilde kayıtlı **denetim merci** tarafından yerine getirilir.
- Denetim merci, **amblemin kullanımını** da denetler.
- Tescil ettiren, denetime esas teşkil etmek üzere tescilli coğrafi işareti veya geleneksel ürün adını taşıyan ürünlerin üreticilerinin ve pazarlamasında **faaliyet gösterenlerin listesini** tutar.
- Tescil ettiren bu **listeyi**, talep edildiğinde Kuruma ve ilgili diğer kurum ve kuruluşlara **gönderir**.
- Tescilde belirtilen denetim sıklığı göz önünde bulundurularak denetim merci tarafından **denetim planı** oluşturulur.

DENETİM

- Denetim raporları, tescilin Bültende yayımlandığı tarihten itibaren yılda bir Kuruma sunulur. Şikayet halinde her zaman istenebilir.
- Denetim raporlarının eksikliği halinde «tescil ettirende değişiklik» hükmü uygulanır.
- Tescil ettiren, denetime ilişkin masrafları denetlenenlerden talep edebilir.
- Denetime ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.

AMBLEM DÜZENLEMESİ

- Tescilli coğrafi işaret ve geleneksel ürün adlarında resmi amblem kullanımı ile tüketicilerde farkındalık artırılabacaktır.
- Kullanım, coğrafi işaretler için zorunlu olacaktır.
- Uygulama 10.01.2018'de yürürlüğe girecektir.

Avrupa Birliğinde kullanılan resmi amblemler

COĞRAFİ İŞARETLER

- 228 tescil
- 404 başvuru

- 3 tescil
- 10 başvuru

TR/PDO/0005/02318	Turkey	Antepfıstığı/Antep fıstığı	PDO	21/07/2017	Applied
TR/PDO/0005/01221	Turkey	Malatya Kayısı	PDO	07/07/2017	Registered
TR/PDO/0005/2311	Turkey	Kayseri Pastırması	PDO	22/05/2017	Applied
TR/PDO/0005/2312	Turkey	Kayseri Sucuğu	PGI	22/05/2017	Applied
TR/PGI/0005/2310	Turkey	Kayseri Mantısı	PGI	22/05/2017	Applied
TR/PDO/0005/02217	Turkey	Taşköprü Sarımsağı	PDO	04/01/2017	Applied
TR/PGI/0005/02207	Turkey	Bayramıç Beyazı	PGI	25/11/2016	Applied
TR/PDO/0005/01116	Turkey	Aydın İnciri	PDO	17/02/2016	Registered
TR/PDO/0005/01362	Turkey	Aydın Kestanesi	PDO	08/09/2015	Applied
TR/PGI/0005/01260	Turkey	İnegöl Köfte	PGI	17/09/2014	Applied
TR/PGI/0005/0781	Turkey	Antep Baklavası/Gaziantep Baklavası	PGI	21/12/2013	Registered
TR/PGI/0005/01029	Turkey	Afyon Sucuğu	PGI	13/08/2012	Applied
TR/PGI/0005/01030	Turkey	Afyon Pastırması	PGI	13/08/2012	Applied

ESCİL	Tescil No	Coğrafi İşaret Adı	Başvuru Sahibi
1	218	GÖYNÜK TOKALI ÖRTME	GÖYNÜK BELEDİYESİ İKTİSADİ KAMU İŞLETMESİ
		GÖYNÜK ERİĞİ	GÖYNÜK ZİRAAT ODASI
		BOLU KEŞİ	BOLU TİCARET SAN ODASI
		ÇAKMAK TARHANASI	T.C. DÖRTDİVAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
		GÖYNÜK BOMBAY FASULYE	GÖYNÜK ZİRAAT ODASI
		BOLU KANLICA MANTARI	BOLU TİCARET SAN ODASI
		BOLU KIZILCIK TARHANASI	BOLU ELİŞİ HATIRALARI DERNEĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ
		BOLU DAĞ ÇİLEĞİ REÇELİ	BOLU ELİŞİ HATIRALARI DERNEĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ
		DÖRTDİVAN YAĞLI KEŞİ	T.C. DÖRTDİVAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
		BOLU UĞUT TATLISI	BOLU TİCARET SAN ODASI
		BOLU KIBRISCIK PİRİNCİ	BOLU TİCARET SAN ODASI
BAŞVURU ŞAMASI	20	BOLU KOZALAK REÇELİ	BOLU ELİŞİ HATIRALARI DERNEĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ
		BOLU KARAVU KONSANTRESİ	BOLU ELİŞİ HATIRALARI DERNEĞİ İKTİSADİ İŞLETMESİ
		DÖRTDİVAN PATATESLİ SOMUN EKMEĞİ	T.C. DÖRTDİVAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
		BOLU ABANT NİLÜFER ÇİÇEĞİ KOLONYASI	BOLU TİCARET SAN ODASI
		BOLU DAĞ FİNDİĞİ	BOLU TİCARET SAN ODASI
		BOLU CİVRİL AYŞE FASULYE	BOLU BAĞIŞÇILAR VAKFI
		DÖRTDİVAN İNCİR UYUTMASI	T.C. DÖRTDİVAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
		DÖRTDİVAN HÖŞMERİMİ	T.C. DÖRTDİVAN BELEDİYE BAŞKANLIĞI
		BOLU DAĞ FİNDİĞİ	BOLU TİCARET SAN ODASI
		BOLU ALIÇ SİRKESİ	BOLU TİCARET SAN ODASI

Teşekkürler...

ozden.ilhan@turkpatent.gov.tr